

Jeszenszky Danó (1824-1906)

Élete:

Losoncon született. Iskoláit Losoncon, Selmechányán és Pozsonyban végezte. Itt 1844-ben Petőfi Sándor lakótársa volt.

Az ügyvédi vizsgát 1848-ban tette le. Az 1847-48. pozsonyi országgyűlésen gróf de la Motte Károly követe (absentium ablegatus) volt. A szabadságharc alatt a nógrádi nemzetőri zászlóaljnál főhadnagy volt s részt vett a schwechati csatában. Később Debrecenben a pénzügyi minisztériumban fogalmazóként szolgált, majd Losoncváros térparancsnoka lett. Midőn az oroszok 1849 augusztusában felégették a várost, menekülni volt kénytelen. Visszatérte után a Losoncon működő polgári s katonai vegyes vizsgáló bíróság elé állított, de a közben kiadott amnesztia folytán a vád alól felmentetett.

1852. január 1-jén nősült. Felesége Tóth Vilma volt. Fia Jeszenszky Sándor (1852-1917) államtitkár, és Jeszenszky István (1873-?) bölcséleti doktor, magyar és latin nyelv és irodalom tanára.

A szabadságharc után, mint "kompromittált egyén" Balassagyarmaton volt ügyvéd, hol 22 évig működött és takarékpénztárt alapított. Az ügyvédi kamarák felállításakor a balassagyarmati ügyvédi kamara megválasztotta elnökévé. 1875-ben közjegyzőnek neveztetett ki, 1879-ben pedig hasonló minőségben Budapestre helyeztetett át.

Munkássága:

A Petőfi Társaság tagjának választotta, egyben e társaság pénztárnoka is lett. Költeményeket írt a Szivárványba (1844), a Pesti Divatlapba (1848) és melléklapjába, a Nemzetőrbe (1848).

Alapító szerkesztője volt a balassagyarmati Felvidéki Magyar Közlöny című lapnak, melynek 1862. július 1.-1863. április 21. között, összesen 31 száma jelent meg, majd a lap megszűnt.

Losonc történetét és az oroszok általi feldúlását írta meg a Vahot Imre által kiadott Losonczi Phönixbe (1851), és a Vasárnapi Ujságba (1859). Leveleket írt Nógrádból a Budapesti Hírlapba (1854. 340. sz.), a Hölgyfutárba (1861. 50. szám) és a Honba (1865. 227. szám).

Utóbbi költeményei Temérdek névvel jelentek meg a fővárosi lapokban és folyóiratokban. Ez utalás származására, ugyanis a Turóc vármegyei eredetű kisjesszerni Jeszenszky család legrégebbi ismert őse járdáni Temérdek András volt, aki 1255-ben kapott nemességet IV. Béla királytól.

Forrás:

https://hu.wikipedia.org/wiki/Jeszenszky_Danó